

Dues senyores i un senyor

Les diverses esquerres catalanes transpiren, després del 28 de maig, un cert optimisme de futur. El resultat municipal fa que a molts despatxos comencin a fer sumes i restes, sobretot sumes, per veure si els nombres aconseguen

de superar la majoria absoluta que Pujol té en exclusiva des de fa més de deu anys. Alguns dirigents comencen fins i tot a somniar i ja parlen de postpujolisme. La pèrdua de la majoria absoluta de CiU en alguns municipis importants del Principat, i la seva derrota a Barcelona, fa que molts presentin els pactes pot-electorals entre PSC, IC i ERC, com l'inici d'una nova etapa de diàleg entre les esquerres catalanes. El laboratori per a experimentar aquest nou clima seria Barcelona, i el seu alcalde, Pasqual Maragall, el seu científic més preuat.

Però la realitat és més complicada, i les tres

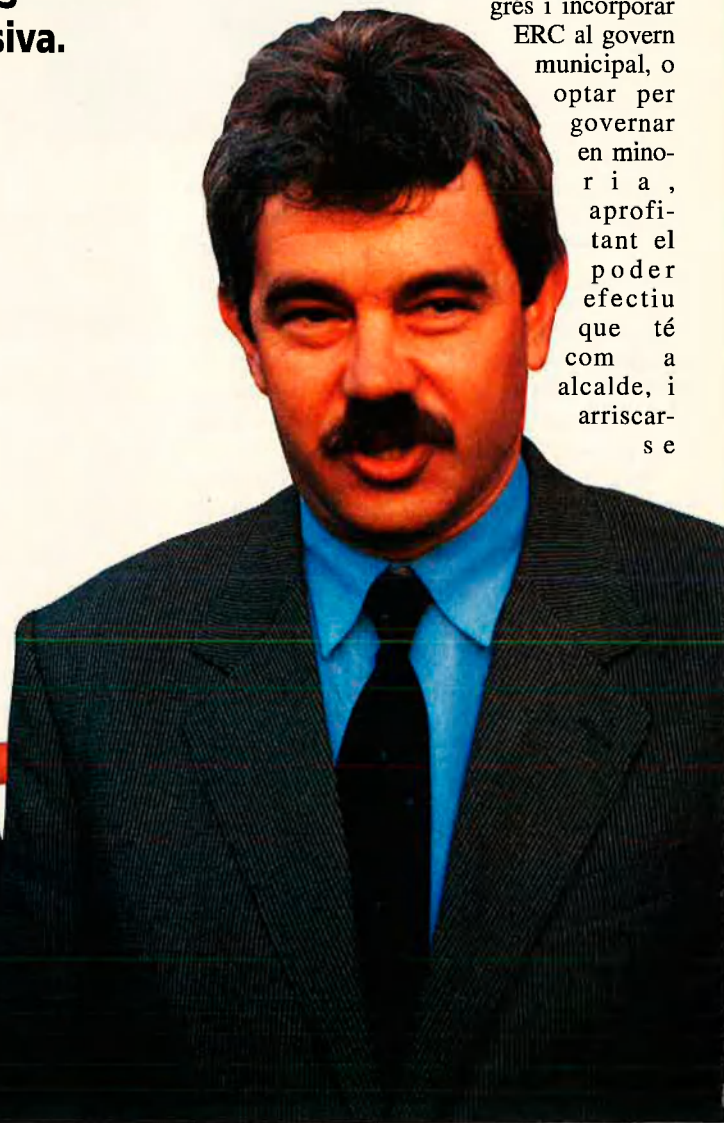
forces que en teoria haurien de caminar plegades en el govern de l'Ajuntament de Barcelona encara avui es tro-

Barcelona és la plaça on les tres forces d'esquerra del Principat poden començar a assajar formes conjuntes de col·laboració. Maragall, Vintró i Rahola són els protagonistes d'una negociació decisiva.

ben bastant lluny de compartir posicions. Dissabte vinent, dia 17 de juny, es constituirà el nou consistori. Si res no canvia, Maragall serà elegit en segona volta, automàticament, en condició de candidat més votat i sense el suport explícit de cap força política sinó la del PSC. Ha estat voluntat de l'alcalde mateix que això vagi així.

A partir d'aquest moment, Maragall pot optar per diverses fórmules a l'hora de plantejar-se la governabilitat de la ciutat. En la legislatura anterior va arribar a un acord de formar coalició amb Iniciativa per Catalunya, tot i que el pacte no es va formalitzar fins dos mesos després de les eleccions. Però, en aquesta nova legislatura, els nombres són diferents. La suma dels setze regidors del PSC i dels tres d'Iniciativa per Catalunya (IC) no arriba a configurar una majoria prou estable per a governar. En vista d'això, l'actual alcalde de Barcelona només té dues opcions: o ampliar el pacte de progrés i incorporar

ERC al govern municipal, o optar per governar en minoria, aprofitant el poder efectiu que té com a alcalde, i arriscar-se

a buscar suports puntuals en les diverses formacions representades al consistori, sense descartar-ne cap. Això vol dir pactes amb CiU o amb el PP, com de fet ja se n'han donats aquests últims quatre anys: Maragall ha buscat sovint acords fora de la majoria de govern, quan IC es mostrava reticent a donar suport a un projecte.

La solució de governar en minoria és factible, però no és la que més plau a Maragall. L'alcalde podria aprofitar els cants de sirena de col·laboració que li ha fet Enrique Lacalle, el portaveu municipal del Partit Popular, però no se'n fia, i menys tal com es preveu que evolucionarà la política espanyola. Maragall també podria aprofitar la capacitat d'entesa i de pacte que ha demostrat Miquel Roca en el seu capteniment polític. De fet, són qualitats que l'alcalde mateix ha destacat del seu rival, un cop passades les eleccions. Pocs dies després de guanyar la batalla de Barcelona, es va mostrar esperançat de poder acordar amb CiU aspectes importants per al govern de la ciutat: per una banda, la Carta Municipal, i per una altra, la millora de les relacions institucionals amb la Generalitat, gràcies al pes de Roca dins la família convergent. Totes aquestes esperances, formulades per l'alcalde, no han trobat encara resposta, com sigui

que en Miquel Roca guarda un silenci prudent i significatiu des de fa dies, i que segurament no trencarà fins poc abans o després de la constitució de l'Ajuntament, el dia 17 de juny.

Malgrat aquestes "virtuts" que Maragall destaca de Roca, no li agrada la idea de governar en minoria.

Segons que expliquen alguns col·laboradors acostats a l'alcalde, Maragall és conscient que no tenir majoria desgasta un

g o -

Maragall s'ha mostrat esperançat de poder acordar amb CiU aspectes importants per al govern de la ciutat: per una banda, la Carta Municipal, i per una altra, la millora de les relacions institucionals amb la Generalitat, gràcies al pes de Roca dins la família convergent. Miquel Roca, però, guarda un silenci prudent.

vern municipal. L'anàlisi que fan des de l'alcaldia és que són moltes les coses que s'han de tirar endavant diàriament, i si no hi ha una majoria sòlida, fiable i fidel, la governabilitat esdevé difícil. Tot i la tradició personal de pactar temes fora del govern, Maragall s'inclina per fer un pacte estable per als quatre anys de legislatura.

Maragall i Pi i Sunyer. L'únic pacte estable possible que té Maragall sobre la taula és el que pot fer amb IC i ERC. En teoria, l'alcalde parteix de la base que amb IC no hi haurà gaires problemes per a reeditar un acord, revisant lleugerament el que ha estat en vigor aquests últims quatre anys. La novetat és ERC i Pilar Rahola. En privat, Maragall explica a persones del seu equip que fins ara ha conegut dues Rahola: la columnista, molt hostil als seus plantejaments, i la diputada a Madrid, totalment diferent. Ara espera conèixer la tercera Rahola, la Rahola "barcelonina". L'alcalde socialista tampoc no fa escarafalls sobre la possibilitat de pactar amb ERC. Més d'una vegada s'ha reivindicat hereu de la tradició republicana i progressista de Macià i de Companys. De fet, s'hi reconeix i diu que el seu model d'alcalde no és Rius i Taulet, sinó Pi i Sunyer.

Independentment de les herències, Maragall considera "assumibles" les propostes d'ERC i pensa de proposar als independentistes converses per a arribar a un pacte de govern, converses que també mantindrà amb Iniciativa, però, en cap cas, no pas abans d'haver estat elegit alcalde. Si es consumava el triple acord, Eulàlia Vintró i Pilar Rahola podrien obtenir una tinença d'alcaldia, segons que preveuen en alguns àmbits municipals, i IC i ERC obtindrien responsabilitats concretes en alguna àrea de govern que, tot i no haver estat precisades, en el cas d'IC és probable que fossin les mateixes.

Les converses entre les tres forces començaran oficialment després del dia 17, per més que ja hi ha hagut algun primer contacte informal i que, sobretot, alguns elements ja permeten de definir per on aniran les negociacions. De moment, tot indica que no seran gens fàcils i que Maragall pot topar amb moltes dificultats a l'hora d'aconseguir un pacte de govern que li permeti de governar amb tranquil·litat. Ni Iniciativa ni ERC no sembla que li vulguin fer la farina blana.

La política global de pactes postelectorals d'Iniciativa per Catalunya-Els Verds té quatre eixos d'actuació: rebuig d'un pacte global amb una força d'esquerres, no donar suport a cap pacte CiU-PP, no facilitar alcaldes de dretes i obrir converses a nivell local amb les forces progressistes. Aquests quatre eixos són vàlids per a tots els municipis, però en el cas de Barcelona s'hi afegeix algun matís més. IC-Els Verds descarta de participar en cap govern de

coalició amb el PSC, si no hi participa també ERC. Jordi Guillot, dirigent de la federació d'esquerres, justifica aquesta decisió afirmant que sense ERC, el govern continuaria trobant-se en minoria, "i això no ens interessa". El PSC i IC sumen 19 regidors, un de menys que la suma CiU-PP; amb això els dos regidors d'ERC són imprescindibles per a donar la majoria absoluta. Des d'IC consideren que deixar fora del govern ERC equivaldria a "regalar" a Pilar Rahola l'exclusiva de l'oposició d'esquerres, amb el protagonisme que això li donaria, i per tant afirmen taxativament: "O juguem a tres bandes, o cas contrari no juguem". Guillot assegura que la decisió de no entrar al govern és compartida per tots els dirigents de la coalició, i ha negat rotundament que Eulàlia Vintró defensés una posició més flexible o més propícia al pacte, com s'havia especulat des de diversos sectors.

La posició d'Iniciativa deixa la decisió última en mans d'ERC. Els independentistes no amaguen les seves "reticències" a formar una coalició amb Pasqual Maragall. Rahola ja va dir durant la campanya que no volia "fer de Vintró", donant entenent que no acceptaria una coalició que es desenvolupés en els mateixos termes que, durant la legislatura passada, havia aprovat IC -formació que Rahola acusa d'haver donat "un xec en blanc" a Maragall-. La nova regidora s'estimaria més, d'entrada, de donar suport a un govern d'esquerres al consistori barceloní des de fora del govern, pactant tema per tema; però tampoc no descarta taxativament el pacte. Per tant, considera "obertes" totes les possibilitats.

Xec a termini. Públicament, ERC branda cinc condicions per pactar amb Maragall, i que Rahola ha plasmat en cinc "tombs": de catalanitat, de progrés, de democratització, de pacifi-

L'Ajuntament de Barcelona serà l'escenari on el PSC, ERC i IC experimentaran el seu grau de coincidència o de desavinença. IC ja ha dit que condiciona la seva presència al govern municipal a l'actitud que adopti ERC en aquest punt.

ció institucional i d'ecologia. Cadascun d'aquests cinc punts conté elements programàtics, com ara la recuperació de l'escut històric de Barcelona, la revisió de la política fiscal, un pla d'habitatge social, la descentralització del consistori i la fi de la confrontació amb la Generalitat, entre més coses. Alguns d'aquests temes centraran qualsevol negociació amb Maragall. Fonts republicanes asseguren que un pacte amb el PSC només és viable si ERC aconsegueix de canviar aspectes clau del govern municipal, de tal manera que l'elector que els ha votat pugui percebre nítidament la influència dels independentistes a l'ajuntament. Els republicans no volen que el seu pacte amb Maragall sigui malentès, i sobretot volen evitar de ser engolits pel lideratge indiscutible de l'alcalde. En segon lloc, segons les mateixes fonts, ERC en cap cas no es plantejarà un pacte de legislatura tancat, sinó a revisar periòdicament a fi de poder donar més relleu a les seves posicions.

Pilar Rahola considera que la ciutat ha votat pluralitat i que això s'ha de reflectir en el nou govern de la ciutat, però entén que el concepte de governabilitat és un concepte buit, "si no s'omple de contingut programàtic". La regidora republicana assegura que vol pactar amb Maragall programes, "no quotes de poder", i que no pensa donar cap "xec en blanc" a l'alcalde, sinó, com a molt, un "xec a termini". En cas de no arribar a cap acord, Rahola no veu malament tampoc de quedar-se a l'oposició i, en cap cas no condiciona la seva actitud al que faci Iniciativa.

Tot indica que Maragall haurà de fer força equilibris després del 17 de juny, si vol construir un govern municipal amb majoria absoluta d'esquerres. Ni IC ni ERC, vigilant-se de reüll, no estan disposades a mostrar-se dòcils. La col·laboració entre les tres esquerres dista molt encara de ser cordial. Des d'Iniciativa, quan senten parlar de la unitat de l'esquerra en el futur, s'estimen més de parlar de present i recorden el suport del PSC a CiU, en qüestions com els pressupostos de la Generalitat o del mapa escolar. Des d'ERC parlen de "catarsi" del PSC i d'IC respecte als seus homòlegs espanyols, com a condició prèvia a parlar d'unitat.

Amb aquest punt de partida, heterogeni i divergent, comença una nova legislatura municipal que pot emmotllar moltes actituds i llimar moltes arestes, però que, de la mateixa manera, pot topar amb diferències que potser seran insalvables. Això sí, el mirall on tots es miren és Barcelona.

Pere Martí